

Handleiding voor het 'Very Brief Advice Plus' in de jeugdgezondheidszorg

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
1.1 Waarom het VBA+?	4
1.2 Hoe werkt het VBA+?	5
2. Rollen en taken	5
2.1 Acties voor de kartrekker(s)	6
2.2 Acties voor de betrokken medewerkers	6
3. Voorbereiding op werken met VBA+	7
3.1 Een afstemmingssessie organiseren	7
Huidige werkwijze	7
Verwachtingen	7
Beleid	7
Uitvoering	7
3.2 Registratie rookstatus en VBA+	7
Welke gegevens registreren?	8
3.3 Verwijsmogelijkheden voor warme verwijzing in kaart brengen	8
De telefonische coaching Rookvrije Ouders	8
Lokale verwijsmogelijkheden	9
3.4 Informeren van collega's over het toepassen van het VBA+	9
3.5 De e-learning Rookvrije Ouders verspreiden	10
4. Toepassen van het VBA+: De instructiebijeenkomst	11
4.1 De PowerPointpresentatie voor de instructiebijeenkomst	11
4.2 De instructievideo	11
4.3 De ondersteunende materialen	11
5. Evaluatie en borging	12
Colofon	14

Voorwoord

Voor je ligt een handleiding voor het 'Very Brief Advice Plus' (VBA+) binnen de jeugdgezondheidszorg (JGZ). Het VBA+ is een bewezen effectieve methode om mensen die roken in een korte tijd te motiveren om een poging te doen om te stoppen met roken. Uit onderzoek door verschillende instellingen naar de implementatie van het VBA+ is gebleken dat deze in verschillende organisaties, met verschillende doelgroepen, op verschillende afdelingen en bij verschillende beroepsgroepen, relatief snel en eenvoudig geïmplementeerd kan worden.

Deze handleiding is bedoeld om JGZ organisaties te ondersteunen die gaan werken met het VBA+.

1. Inleiding

1.1 Waarom het VBA+?

Uit onderzoek blijkt dat, hoewel 80% van de mensen die roken een stopwens heeft, minder dan de helft een stoppoging doet¹. Bij nog geen kwart van de stoppogingen maakt men gebruik van bewezen effectieve stoppen-met-rokenzorg. Slechts 4-10% van de mensen die zonder deze hulp is gestopt, is na een jaar nog steeds gestopt. Het is essentieel dat meer mensen die roken gestimuleerd worden een stoppoging te doen met bewezen effectieve ondersteuning. Volgens de Zorgstandaard Tabaksverslaving moet iedere zorgverlener in Nederland de rookstatus van cliënten uitvragen, cliënten die roken een stopadvies kunnen geven, en cliënten informatie kunnen geven over stoppen met.² Het geven van een stopadvies is zeer zinvol. Een kort stopadvies van een arts of verpleegkundige verdubbelt namelijk de kans dat een roker blijvend stopt.³⁴

Het Very Brief Advice (VBA) is een korte, positieve manier om in 30 seconden tijdens een consult roken te agenderen en mensen te bewegen richting stoppen met roken. Met deze methode stelt de professional eerst vast of iemand rookt en adviseert deze vervolgens om bij het stoppen gebruik te maken van bewezen effectieve begeleiding, eventueel in combinatie met medicatie. Deze ondersteuning wordt direct aangeboden of er wordt naar verwezen, afhankelijk van de mogelijkheden binnen een organisatie. Met het VBA geeft de professional dus advies hoe iemand die rookt het beste kan stoppen, er wordt dus niet gevraagd of de persoon die rookt wil stoppen. Uit onderzoek is gebleken dat wanneer stoppen-met-rokenbegeleiding en/of medicatie door een zorgverlener wordt benoemd, er een ruim 5x hogere kans is dat de roker hier gebruik van maakt tijdens een stoppoging⁵.

Geef bij voorkeur bij iedere cliënt het VBA. Aangeraden wordt om een extra stap toe te voegen aan het VBA, namelijk warm verwijzen. Het VBA met een warme verwijzing wordt ook wel het Very Brief Advice Plus, oftewel VBA+, genoemd. Bij een warme verwijzing neemt de professional het initiatief om de cliënt te verbinden met professionele hulp. Dit kan bijvoorbeeld door direct een cliënt aan te melden voor de telefonische coaching Rookvrije Ouders voor stoppen-met-rokenbegeleiding. Dit in tegenstelling tot een koude verwijzing, waarbij de cliënt zelf een afspraak moet regelen na de verwijzing. Onderzoek laat zien dat tot 17 keer meer rokers starten met een begeleidingstraject wanneer zij warm verwezen worden door een professional.⁶

¹ <https://www.trimbos.nl/kennis/roken-tabak/hulp-bieden-bij-stoppen-met-roken/feiten-en-cijfers/>

² Kerngroep Zorgstandaard Tabaksverslaving. Zorgstandaard Tabaksverslaving 2022.
<https://www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel/af2096-zorgstandaard-tabaksverslaving-2022/>

³ Stead LF, Buitrago D, Preciado N, Sanchez G, Hartmann-Boyce J, Lancaster T. Physician advice for smoking cessation. Cochrane Database Syst Rev. 2013;2017(12).

⁴ Rice VH, Heath L, Livingstone-Banks J, Hartmann-Boyce J. Nursing interventions for smoking cessation. Cochrane Database Syst Rev. 2017;2017(12).

⁵ van Westen-Lagerweij NA, Bommelé J, Willemsen MC, Croes EA. Mentioning smoking cessation assistance during healthcare consultations matters: findings from Dutch survey research. European Journal of Public Health. 2022;32(5):747-52.

⁶ van Westen-Lagerweij NA, Hipple Walters BJ, Potyka F, Croes EA, Willemsen MC. Proactive referral to behavioral smoking cessation programs by healthcare staff: a systematic review. Nicotine & Tobacco Research. 2022.

1.2 Hoe werkt het VBA+?

De kracht van het VBA+ is dat het heel kort is. Het bestaat uit drie simpele stappen: vragen, vertellen en warm verwijzen. Je vraagt de rookstatus uit en vertelt dat er goede ondersteuningsmogelijkheden zijn bij het stoppen en biedt hulp door warm te verwijzen naar begeleiding. Voor ouders is er bijvoorbeeld begeleiding in de vorm van de telefonische coaching Rookvrije Ouders (zie 2.3 verwijsmogelijkheden bepalen). Hier kan je ouders die interesse hebben in professionele begeleiding gemakkelijk en snel verwijzen via een online formulier.

Het toepassen van het VBA+ duurt ongeveer 3 minuten. Doordat het kort is en goed toepasbaar, wordt de methode gemakkelijk een vast onderdeel van jouw routine. Door de positieve insteek zonder oordeel voorkom je frustratie en behoud je een goede relatie met de ouder.

Very Brief Advice+

Stappenplan:

- 1 Vragen: stel de rookstatus vast**
"Mag ik je wat vragen... Rook je (nog)?"
- 2 Adviseren: adviseer hoe te stoppen**
"Mocht je (ooit) willen stoppen, voor jezelf én voor je kind, dan lukt dat het beste met professionele begeleiding en eventueel pleisters of andere medicatie."
- 3 Handelen: bied hulp door te verwijzen naar Rookvrije Ouders**
"Mag ik je aanmelden voor een kennismakingsgesprek met een telefonische coach van Rookvrije Ouders? In minimaal 6 gesprekken krijg je tips en ondersteuning om te stoppen met roken. De coach zal jou binnen enkele dagen bellen en meer vertellen over deze begeleiding. Tijdens dit kennismakingsgesprek kun je beslissen of je wilt starten met de telefonische coaching. De coaching is bijna altijd gratis."
- 4 Reactie van de ouder:**
 - Bij antwoord 'ja':
 - Meld een ouder aan via www.rookvrijeouders.nl en geef het verwijskaartje Rookvrije Ouders mee:
"Fijn! Op dit kaartje kun je alvast meer informatie over Rookvrije Ouders vinden. Je wordt dan binnenkort gebeld."
 - Bij antwoord 'nee':
 - Geef het verwijskaartje Rookvrije Ouders mee:
"Prima, je weet nu dat je hulp kunt krijgen bij het stoppen. Mag ik je dit kaartje meegeven? Via de link op dit kaartje kan je meer informatie over Rookvrije Ouders vinden of jezelf later alsnog aanmelden."

2. Rollen en taken

Wanneer je het VBA+ wilt implementeren (en vervolgens borgen) in jouw organisatie of op jouw locatie, zorg dan voor het volgende:

- 1) **Kartrekker(s):** Zorg dat er een kartrekker binnen de werkomgeving is die zich hier eigenaar van voelt. De kartrekker is degene die collega's instrueert over hoe ze het VBA+ kunnen toepassen. Hij/zij organiseert daarvoor de instructiebijeenkomst en zorg voor de verspreiding van de nodige materialen. Ook is de kartrekker het aanspreekpunt voor de locatie als het gaat om het VBA+. De kartrekker kan deze handleiding en bijhorende materialen gebruiken om alle voorbereidingen te treffen.
- 2) **Betrokken collega's:** zorg dat je om de kartrekker heen enkele collega's verzamelt, die de cliëntengroep en de bestaande werkprocessen kennen. Dit betreft collega's die willen meedenken en meehelpen in de stappen die nodig zijn om het VBA+ te gaan toepassen.
- 3) **Leidinggevende/management:** Zorg dat de leidinggevende of het management achter de implementatie van het VBA+ staat en dit ook uitdraagt.

2.1 Acties voor de kartrekker(s)

Vorbereiding op werken met VBA+

1. Een afstemmingssessie organiseren
2. Onderzoeken en bepalen registratie rookstatus en VBA+
3. Verwijsmogelijkheden voor warme verwijzing in kaart brengen
4. Informeren van collega's over het toepassen van het VBA+
5. De e-learning Rookvrije Ouders verspreiden onder collega's

Toepassen van het VBA+: De instructiebijeenkomst

6. Instructiebijeenkomst organiseren voor collega's
7. Verspreiding ondersteunende materialen

Evaluatie en borging

8. Evalueren toepassing van het VBA+

2.2 Acties voor de betrokken medewerkers

Vorbereiding op werken met VBA+

1. Doorlopen van de e-learning Rookvrije Ouders

Toepassen van het VBA+

2. Deelname aan de instructiebijeenkomst
3. Toepassen van het VBA+ bij ieder consult
4. Registreren van de toepassing van het VBA+

Evaluatie en borging

5. Evalueren toepassing van het VBA+

3. Voorbereiding op werken met VBA+

3.1 Een afstemmingssessie organiseren

Het kan handig zijn om een afstemmingssessie te organiseren met de kartrekker(s) en collega's die willen meedenken en meehelpen. Mogelijke bespreekpunten in deze afstemmingssessie zijn:

Huidige werkwijze

- Hoe gaan we nu het gesprek aan over stoppen-met-roken met ouders?
- Zijn er werkafspraken over het bespreekbaar maken van stoppen met roken?
- Zijn er lopende initiatieven waarbij het VBA+ kan aanhaken?
- Hoe is het VBA+ het beste in te passen in de bestaande werkprocedures?
- Moet de huidige werkwijze worden aangepast?

Verwachtingen

- Wat zijn de verwachtingen van het VBA+?
- Zien we op voorhand voordelen of barrières voor toepassing van het VBA+?
- Welke collega's gaan het VBA+ toepassen en hoe denken zij over het VBA+?
- Wordt het VBA+ onderdeel van de standaard zorg of wordt het iets extra's?
- Wat kan van invloed zijn op de implementatie?

Beleid

- Hoe wordt het VBA+ straks in het beleid opgenomen?
- In hoeverre heeft personeelsverloop invloed op de implementatie en borging van het VBA+?
- Zijn er (eerdere) vergelijkbare interventies geïmplementeerd en hoe zijn die verlopen?
- Wat is nodig voor de juiste communicatie naar collega's, wat moet daarvoor nog gebeuren?
- Wat is nodig voor de juiste communicatie naar ouders, wat moet daarvoor nog gebeuren?
- Bij wie kunnen collega's met vragen over het VBA+ terecht?

Uitvoering

- Wat kan collega's helpen bij de uitvoering (kennis, vaardigheden, verwijsaanbod, registratie in het elektronisch patiëntendossier)?
- Is Rookvrije Ouders het verwijsaanbod waar gebruik van gemaakt gaat worden of zijn er andere verwijsmogelijkheden in de regio waar warm naar kan worden verwezen?
- Wat is er nodig voor meer draagvlak?
- Wanneer kunnen collega's het VBA+ het beste toepassen? Op welk moment tijdens een consult?
- Is er voorkeur voor een gezamenlijk startmoment met collega's voor het toepassen van het VBA+?

Tips:

- Deel tijdens de afstemmingssessie de VBA+ instructiekaart uit (zie hoofdstuk 4), zodat collega's kennis kunnen maken met de methode.
- Implementeer het VBA+ eerst op kleine schaal, in een kleine groep van gemotiveerde collega's. De voorlopers hebben dan een belangrijke rol in het delen van ervaringen.

3.2 Registratie rookstatus en VBA+

Belangrijk is dat professionals de rookstatus registreren in het Digitaal Dossier JGZ.

Welke gegevens registreren?

De volgende items zijn opgenomen in de basisdataset JGZ (BDS JGZ 4.0).

- Wordt er in de omgeving van de jeugdige wel eens of dagelijks gerookt (meerdere antwoorden mogelijk):
 - Ja, door een of beide ouders
 - Ja, door andere belangrijke personen in de omgeving van het kind
 - Nee
 - Indien ja: Toelichting roken in de omgeving van de jeugdige (vrije tekst)
- Stoppen met roken interventie besproken: ja/nee

Misschien is het mogelijk om aanpassingen te doen binnen het registratiesysteem van jouw organisatie zodat gegevens over VBA+ geregistreerd kunnen worden. Zo kun je bijvoorbeeld de vraag toevoegen of het stopadvies is gegeven volgens VBA+. Je kunt ook de vraag toevoegen of de ouder uiteindelijk (warm) doorverwezen is naar een begeleider (bijvoorbeeld Rookvrije Ouders). Vraag bij de IT-service van jouw organisatie of het mogelijk is deze opties in jouw registratiesysteem toe te passen.

Hieronder vind je een voorbeeld van hoe het VBA+ geregistreerd zou kunnen worden in het Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg.

Registratie-items VBA:

Na ieder consult registreer je het volgende:

- Wordt er in de omgeving van de jeugdige wel eens of dagelijks gerookt?
 - Ja, door een of beide ouders
 - Ja, door andere belangrijke personen in de omgeving van het kind
 - Nee

Bij 'ja' volgen onderstaande vragen:

- Very Brief Advice gegeven? Ja / Nee
- (Warm) Verwezen naar begeleiding? Ja / Nee
- Opmerking (optioneel): [open antwoord]

Kan je de registratie-items in het eigen dossier niet aanpassen? Kijk dan of het mogelijk is om deze gegevens te noteren in een toelichting (vrije tekst).

3.3 Verwijsmogelijkheden voor warme verwijzing in kaart brengen

Voor de uitvoering van het VBA+ is het belangrijk dat het voor professionals duidelijk is wat de (lokale) verwijsmogelijkheden zijn en hoe ouders warm verwezen kunnen worden naar deze mogelijkheden. Een goede ondersteuningsmogelijkheid waar je ouders warm naar kunt verwijzen is de telefonische coaching Rookvrije Ouders. Maar het kan natuurlijk ook zijn dat jouw organisatie al goede contacten heeft met andere aanbieders in de regio, hierbij is het belangrijk om uit te zoeken hoe ouders warm verwezen kunnen worden.

De telefonische coaching Rookvrije Ouders

Rookvrije Ouders is telefonische stoppen-met-roken coaching speciaal voor ouders (van kinderen 0-18 jaar), wensouders en zwangere vrouwen en hun partners die willen stoppen met

roken. De telefonische coaching is gebaseerd op motiverende gespreksvoering en bestaat uit minimaal 6 telefoongesprekken met een stoppen-met-roken coach. Rookvrije Ouders is effectief bewezen om ouders te helpen te stoppen met roken. Tijdens een consult kan je als zorgverlener een (toekomstige) ouder makkelijk en snel aanmelden door samen het online formulier in te vullen via de website. De coach neemt vervolgens zelf binnen enkele dagen contact op met de (toekomstige) ouder voor een vrijblijvende kennismaking. Deze 'warme verwijzing' vergroot de kans op succesvol stoppen met roken. De coaching Rookvrije Ouders is gratis (vergoed vanuit de basisverzekering). De coach vertelt je in het kennismakingsgesprek meer over de vergoeding en de voorwaarden.

Aanmelden van een ouder kan via de website www.rookvrijeouders.nl. Daarnaast kan je een ouder een verwijskaartje Rookvrije Ouders meegeven, waarmee de ouder zelf nog eens de informatie over Rookvrije Ouders kan opzoeken. De coaches kunnen ouders goed motiveren om te stoppen met roken. Dus ook ouders die nog twifelen om te stoppen met roken, kunnen verwezen worden naar Rookvrije Ouders.

Lokale verwijsmogelijkheden

Wil je niet (alleen) verwijzen naar Rookvrije Ouders? Zorg dan dat lokale verwijsmogelijkheden bekend zijn. Maak een overzicht van aanbieders in jouw regio, plaats of wijk die stoppen-met-rokenbegeleiding gesprekken aanbieden. Inventariseer hoe ouders warm verwezen kunnen worden naar de betreffende aanbieder(s) van stoppen-met-rokenbegeleiding. Kunnen collega's bijvoorbeeld ouders aanmelden via een formulier op de website van de aanbieder? Of kunnen de gegevens van de ouders via een digitaal systeem (bijv. ZorgDomein) worden doorgegeven aan de aanbieder? Wellicht kunnen collega's direct een afspraak maken voor de ouder in de agenda van een stoppen-met-rokenbegeleider (bijv. wanneer de begeleider een collega is van de verwijzer). Wanneer het onduidelijk is hoe ouders warm verwezen kunnen worden naar een aanbieder, neem dan persoonlijk contact op met een aanbieder om hier afspraken over te maken.

Verzamel per aanbieder de volgende gegevens (deze gegevens kan je verwerken in de PowerPoint voor de instructiebijeenkomst):

- Beschrijving van het begeleidingstraject
- Duur van het traject
- Werkwijze bij warm verwijzen
- Vergoeding door zorgverzekeraar(s)

3.4 Informeren van collega's over het toepassen van het VBA+

Het is belangrijk om de betrokken medewerkers goed te informeren over de intentie van het toepassen van het VBA+ en wat er georganiseerd wordt voor de implementatie van het VBA+..

3.5 De e-learning Rookvrije Ouders verspreiden

Geadviseerd wordt om de medewerkers de e-learning Rookvrije Ouders te laten doorlopen, indien er bij de warme verwijzing gebruik gemaakt gaat worden van de telefonische coaching Rookvrije Ouders. In deze e-learning leer je wat de telefonische coaching Rookvrije Ouders is, wie de coaches zijn en hoe je hiernaar kunt verwijzen via het online formulier. De e-learning is door onder andere ABAN en V&VN geaccrediteerd en kan door iedereen digitaal gemaakt worden. Het is van belang dat alle medewerkers de e-learning Rookvrije Ouders helemaal hebben doorlopen vóórdat de instructiebijeenkomst plaatsvindt, zodat iedereen bekend is met de informatie over de verwijzing naar Rookvrije Ouders.

Als kartrekker kan je de e-learning voor alle betrokken medewerkers bestellen, of je kan medewerkers erop wijzen dat zij deze zelf kunnen bestellen.

[Bestel hier de e-learning Rookvrije Ouders](#)

De e-learning Rookvrije Ouders is te maken via de online leeromgeving. Je komt in de online leeromgeving door met de verkregen gegevens in te loggen op <https://elearning.trimbos.nl>. Bij 'Mijn cursussen' staat dan het blokje 'E-learning Rookvrije Ouders'.

Meer informatie over de e-learning Rookvrije Ouders is te vinden op www.rookvrijestart.nl.
Meer informatie over de telefonische coaching Rookvrije Ouders is te vinden op www.rookvrijeouders.nl.

4. Toepassen van het VBA+: De instructiebijeenkomst

De instructiebijeenkomst wordt georganiseerd en geleid door de kartrekker(s). Het is een bijeenkomst waarin alle medewerkers van de locatie/organisatie tezamen komen en van de kartrekker(s) de instructie krijgen voor het gebruik van het VBA+. Voor de bijeenkomst kan gebruik gemaakt worden van de PowerPoint presentatie en de instructievideo. Ook kunnen tijdens de bijeenkomst de ondersteunende materialen worden verspreid.

4.1 De PowerPointpresentatie voor de instructiebijeenkomst

De PowerPointpresentatie in deze VBA+ toolkit bestaat uit de volgende onderdelen:

- Risico's van meeroken voor de gezondheid van het kind
- Introductie VBA+
- VBA+ video
- Toepassen van het VBA+
- De ondersteunende materialen

Bij iedere slide staan in de notities instructies die helpen bij het geven van de presentatie. Alle geel-gemarkeerde tekst op de slides kan je aanpassen naar de eigen situatie. Het kan zijn dat bepaalde slides niet van toepassing zijn, of dat er informatie mist. De instructiegever zal de presentatie ook daarop moeten aanpassen.

Tips:

- Stem af wat het beste moment is om de VBA+ instructie te geven. Een plenaire vergadering of bijeenkomst is een goed moment, aangezien dan meerdere medewerkers in een keer geïnstrueerd kunnen worden.
- Neem de instructie op. Zo kunnen medewerkers dit terugkijken en kunnen zij die niet aanwezig waren, de instructie op een later moment volgen.

4.2 De instructievideo

Een onderdeel van de instructiebijeenkomst is het tonen van de VBA+ video. In de PowerPointpresentatie zit in de notities van de betreffende slide daarvoor [een link naar de video](#), ook is deze te vinden in de leeromgeving.

4.3 De ondersteunende materialen

Tijdens de instructiebijeenkomst kunnen ook de ondersteunende materialen worden verspreid onder de medewerkers. De volgende ondersteunende materialen zijn te gebruiken:

- *Instructiekaart Very Brief Advice Plus*
De instructiekaart is een kort overzicht en geheugensteuntje voor de medewerker voor het toepassen van het VBA+.

- *Verwijskaartjes Rookvrije Ouders*

Mocht er gebruik gemaakt worden van de telefonische coaching Rookvrije Ouders als verwijsoptie, dan kan er gebruik gemaakt worden van de verwijskaartjes Rookvrije Ouders. De medewerker geeft het verwijskaartje Rookvrije Ouders aan de ouders die roken. Hierop staat informatie over de telefonische coaching Rookvrije Ouders. De verwijskaartjes Rookvrije Ouders zijn [hier](#) te bestellen in de Trimbos-instituut webwinkel.

- *Poster Rookvrije Ouders*

De poster is een hulpmiddel voor ouders die roken. Het geeft aan dat de telefonische coaching Rookvrije Ouders hen kan helpen als ze willen stoppen met roken. Ook geeft het weer waar ze hierover meer informatie kunnen vinden. De poster kan je plaatsen in een spreekkamer of behandelkamer. De poster Rookvrije Ouders is [hier](#) te bestellen in de Trimbos-instituut webwinkel.

Wij raden aan het materiaal zowel digitaal als op papier te verspreiden. Geef daarbij aan waar of bij wie het materiaal aangevraagd/bijgevuld kan worden. De kartrekker is verantwoordelijk voor de verspreiding van de materialen en het in de gaten houden van de voorraad.

Daarnaast raden wij aan de presentatie en het VBA+ filmpje met de collega's te delen als naslagwerk.

5. Evaluatie en borging

Na de instructiebijeenkomst kan iedereen van start gaan met het toepassen van het VBA+. Het kan helpen om in de eerste periode te monitoren of:

- het VBA+ wordt gebruikt, en waarom wel/niet;
- verwijzing (naar de telefonische coaching Rookvrije Ouders) verloopt zoals vooraf bedacht;
- hoe de ervaringen zijn en of er zich problemen voordoen.

Dit geeft de mogelijkheid om waar nodig bij te sturen. Bedenk vooraf hoe je informatie krijgt, wie daarvoor verantwoordelijk is en met welke gegevens je tevreden bent.

Geadviseerd wordt na enige tijd de instructie te herhalen. Nieuwe medewerkers leren zo ook het VBA+ toe te passen en medewerkers die opfrissing willen kunnen aansluiten. Het biedt ook een moment om met de afdeling te bespreken hoe het toepassen van het VBA+ gaat.

Door het VBA+ goed te borgen, is de kans groter dat professionals het VBA+ blijven geven en dat het een vast onderdeel wordt van het werkproces. Hieronder vind je een checklist met daarin een aantal onderdelen die van belang zijn voor de borging. Loop deze checklist door en onderzoek of er acties nodig zijn. In de tweede kolom kan je vermelden welke actie hieraan gekoppeld kan worden.

Wat?	Zijn er acties nodig? (vul in)
Er is een verantwoordelijk persoon (kartrekker) die het VBA+ blijvend als aandachtsgebied heeft (bijv. monitoring en voorraad van materialen)	
Ook onder tijdsdruk wordt het VBA+ ingezet	
Nieuwe medewerkers krijgen informatie en scholing in het VBA+	
We bieden af en toe een (ludieke) evaluatie/opfrisinstructie aan	
Optioneel: Tijdens functionerings- of jaargesprekken wordt medewerkers gevraagd of zij werken met het VBA+	
Optioneel: Het VBA+ komt terug als regulier agendapunt bij vergaderingen	
Medewerkers krijgen regelmatig feedback over toepassing van het VBA+ (wordt het ingezet/hoeveel verwijzingen etc.)	

Tips:

- Plan meerdere evaluatiemomenten. Op deze manier zorg je ervoor dat medewerkers het VBA+ structureel op de juiste manier toepassen.
- Laat tijdens het toepassen van VBA+ regelmatig wat horen. Blijf communiceren. Vraag medewerkers hoe het gaat en deel onderling ervaringen. Zo blijven zij betrokken en gemotiveerd. Ook kan, op basis van de ervaringen, gekeken worden of er bijgestuurd moet worden. Moet de instructie een keer herhaald worden?
- Vraag de medewerkers of ze behoefte hebben om het te gezamenlijk te oefenen?

Colofon

Dit document is gebaseerd op de 'Handleiding voor implementatie van het Very Brief Advice' van de VBA-projectgroep van Toegepast Gezondheidsonderzoek, Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) en betrokken zorgorganisaties en de 'VBA(+) implementatie toolkit' van het Trimbos-instituut. De handleiding van het UMCG is door het Trimbos-instituut aangepast naar de VBA+ variant voor de jeugdgezondheidszorg, in het kader van het programma Rookvrije Start.

Auteurs

Willem Alferink, Milou Eppink, Renée Verkerk

Met dank aan

Zinzi Pardoel, Geke Dijkstra

Contact

Rookvrije Start (rookvrijestart@trimbos.nl)

Beeld

Gettyimages.nl

Artikelnummer: **PM0835**

© November 2023, Trimbos-instituut, Utrecht

Alles uit deze uitgave mag met bronvermelding gebruikt worden voor publicatie.

Aan deze handleiding kunnen geen rechten worden ontleend.